

Mfv.I.10.676/2012/16.

A Kúria a dr. Gulyás Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek által képviselt alperes ellen közalkalmazotti jogviszony jogszerű megszüntetésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 1.M.5319/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.641.264/2011/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 51.Mf.641.264/2011/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes 2008. augusztus 27-én létesített határozott időre - 2008. augusztus 29-étől 2009. június 30-áig - közalkalmazotti jogviszonyt gépkocsivezető munkakörben az alperessel.

A munkaköri leírása szerint elsősorban az alperes R. úti tagozatán tanuló mozgáskorlátozott gyermekek „háztól - házig” történő szállítása volt a feladata, de ezen túlmenően el kellett végeznie egyéb szállítási feladatokat is. A munkáját napi 8 órás osztott munkaidőben végezte.

2009. január 8-án a felperes által vezetett busz a kerület L. utca - kerület K. tér kereszteződésébe a behajtási tilalom ellenére behajtott, ezért a rendőrség szabálysértési eljárást indított az alperessel szemben és 50.000 forint pénzbírság megfizetésére kötelezte.

Az alperes erre tekintettel kártérítési eljárást kezdeményezett a felperessel szemben, amelyet 2009. május 12-én megszüntetett.

A felperes 2009. április 17-én a közalkalmazotti jogviszonyát rendkívüli lemondással megszüntette.

A rendkívüli lemondás indokolása szerint részéről szabálysértés elkövetésére nem került sor, mivel a KRESZ szabályainak megfelelően vette igénybe a mozgássérülteket megillető kedvezményt a behajtás tekintetében. Ennek ellenére az alperes kártérítési eljárást indított ellene. A vizsgálat még le sem zárult, és a munkáltató azt közölte, hogy áthelyezi „belső” gépkocsivezető munkakörbe, amely számára hátrányosabb munkaidő-beosztást jelent. Az alperes igazgatója a levelében a gyermekek szüleit úgy tájékoztatta, hogy szabálysértést követett el, ezzel megsértette az emberi méltóságát. Az alperes a 2009. április 23-án kelt levelében tájékoztatta a felperest arról, hogy a rendkívüli lemondás indokait nem fogadja el, ugyanakkor felajánlotta a közalkalmazotti jogviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését.

A felperes miután az alperes ajánlatát nem fogadta el, keresetet

nyújtott be a munkaügyi bíróságra, amelyben kérte annak megállapítását, hogy a rendkívüli lemondása jogszerű volt. Erre tekintettel a határozott időből hátralévő időre járó illetménye (404.300 forint) 12 nap szabadságmegváltásként járó illetmény és 500.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Az utóbbi igényét a jóhírnevének megsértésére, valamint egészségkárosodás bekövetkeztére alapította.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság az 1.M.5319/2009/20. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest perköltség megfizetésére, és megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása szerint a rendkívüli lemondás okának a lemondás indokolásából világosan ki kell tűnnie, a közalkalmazottnak kell bizonyítania, hogy a rendkívüli lemondás indoka valós és okszerű. Az indokolás akkor valós, ha az abban megjelölt körülmények és tények megfelelnek az objektív tényszerű valóságnak. A rendkívüli lemondás kizárólag akkor tekinthető okszerűnek, ha abból megalapozottan lehet arra következtetni, hogy valós tényeket tartalmazó rendkívüli lemondás alapján a közalkalmazotti jogviszony további fenntartása a közalkalmazottól nem elvárható (MK. 95/I.).

A bíróság a rendkívüli lemondást annak tartalma szerint megítélve a Kjt. 29. § (1) bekezdés b) pontjára alapítottan vizsgálta, amely olyan munkáltatói magatartásra utal, amely a közalkalmazotti jogviszony fenntartását a közalkalmazott számára lehetetlenné teszi.

Jelen esetben az alperes a közigazgatási bírságot kiszabó határozat után kezdte meg az ügy kivizsgálását, ez pedig nemcsak joga, de kötelezettsége is volt. A vizsgálóbiztos jelentése alapján az elkövetett szabálysértés súlyára és a felperes jóhiszeműségére figyelemmel a kártérítési eljárás megszüntetésére került sor. Önmagában a kártérítési eljárás kezdeményezése nem alapozza meg a rendkívüli lemondás jogszerűségét.

Az alperes azzal, hogy a szülőket értesítette arról, hogy a felperes a továbbiakban a munkáját másik gépjárművön látja el, a felperes jóhírnévhez való jogát nem sértette meg.

A felperes bár hivatkozott arra, hogy őt a munkáltatója a 2009. áprilisban kelt munkáltatói utasítással más munkakörbe helyezte, erre vonatkozóan semmilyen bizonyítékot nem csatolt. Ezzel szemben az alperes okirati bizonyítékokkal, valamint tanúvallomásokkal is alátámasztotta, hogy az alperesi intézményben nem létezett a gépkocsivezetői munkakörön belüli megkülönböztetés.

Mindezek alapján a felperes a perben nem bizonyította azt, hogy jogszerűen szüntette meg rendkívüli lemondással a közalkalmazotti jogviszonyát.

A nem vagyoni kártérítési igény vonatkozásában a felperest terhelte a kár bekövetkeztének és mértékének a bizonyítása. A felperesnek kellett bizonyítania azt is, hogy az alperes magatartása a kár bekövetkeztével okozati összefüggésben van.

A felperes a jóhírnévhez való jogának megsértésére hivatkozva azt hangsúlyozta, hogy az alperes igazgatója elrendelte a szabálysértés kivizsgálását, és a gyermekek szüleikhez írt levelében megfogalmazta azt az általános elvárást, hogy a gépjárművezető a szabályok betartásával, balesetmentesen közlekedjen. A szülők a levelükben azt fejezték ki, hogy támogatják a felperest, és kérték az eset méltányos megítélését az igazgatótól, így „értelmezhetetlen” a felperesnek az az állítása, hogy elvesztették a bizalmukat vele szemben.

A felperes arra hivatkozott, hogy az egészségi állapota attól kezdve romlott meg, hogy az alperes ellehetetlenítette a munkavégzését azzal, hogy másik munkakörbe helyezte. A felperes 2009. április 17-étől azonban már nem jelent meg a munkahelyén, a nem vagyoni kártérítés iránti igénye nem megalapozott.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék az 51.Mf.641.264/2011/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítás lefolytatását követően a bizonyítékok megfelelő értékelésével helyes ténybeli és jogi indokok alapján hozta meg az érdemben is helytálló döntését.

A felperes kinevező okirata, illetve munkaköri leírása nem tartalmazta a „külsős” gépkocsivezető munkakört, az általa, illetőleg más munkavállalók által használt megkülönböztetés nem jelenti azt, hogy két különböző gépjárművezetői munkakör létezett az alperesnél.

Tévesen tekintette úgy a felperes, hogy a munkaköri feladatait megváltoztatták, a munkaköri leírása ugyanis nemcsak a gyermekek szállítását tartalmazta, hanem egyéb szállítási feladatokat is megjelölt. A felperes a rendkívüli lemondásban nem állította, hogy a munkáltató a munkaidő-beosztást megváltoztatta, csupán arra hivatkozott, hogy számára hátrányosabb időbeosztással járó munkafeladatokat kapott.

Nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a felperes említette-e a jogviszony létesítésekor, hogy csak reggel és délután tud dolgozni, mivel a munkaköri leírásában délelőtti munkaidő-beosztás is szerepelt, amely lényegesen szélesebb időbeosztást jelent a reggeli munkavégzéshez képest.

Az, hogy a kártérítési eljárás a felperes számára nem zárult megnyugtató módon, nem képezte a rendkívüli lemondás részét.

A felperes sem a rendkívüli lemondás jogszerűségét, sem a nem vagyoni kárát nem tudta bizonyítani a perben. Tévesen állította, hogy az alperes úgy tájékoztatta a szülőket, hogy szabálysértést követett el. A munkáltató a 2009. április 4-ei levelében csupán a szülők megkeresésére adott választ. A munkáltató részéről a szabálysértési eljárással összefüggésben az egyetlen utalás az volt, hogy nem voltak a gépjárműben az eredeti mozgássérült igazolványok, ez pedig valós állítás volt, erre vonatkozóan maga a felperes nyilatkozott a személyes meghallgatása során. Ezen

túlmenően előadta azt is, hogy korábban több alkalommal a rendőrök beleegyezésével hajtott be a tiltó tábla ellenére, erre pedig nyilvánvalóan nem lett volna szüksége, ha mindenben szabályosan jár el.

Az alperesnél lefolytatott vizsgálat eredménye tartalmazta, hogy a felperes az 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet alapján csak az eredeti mozgássérült igazolvány jól látható helyre történő kifüggesztésével veheti igénybe a mozgássérült a kedvezményeket. Az alperes az elkövetett szabálysértés súlyára és a gépkocsivezető jóhiszeműségére figyelemmel tekintett el a jogosan kiszabott közlekedési bírság felperesre történő áthárításától és szüntette meg vele szemben a kártérítési eljárást.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a jóhírnév sérelme akkor állapítható meg, ha - többek között - „a tényállítás objektíve valótlan és alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására”. Mivel a felperes által hivatkozott levél tartalma valós volt, a hátrányos befolyásolás kérdése már nem is volt vizsgálható a perben.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte az ítéletek hatályon kívül helyezését és az elsőfokon eljáró bíróság új eljárásra történő utasítását.

Álláspontja szerint az ítéletek megsértették a Kjt. 29. §-át, valamint a Ptk. 78. §-ában foglaltakat.

A másodfokú bíróság a szabálysértési eljárást érdemben elbírált, noha ez a rendőrség feladata lett volna.

A szabálysértési eljárás és a rendkívüli lemondás között nincs közvetlen okozati összefüggés, ez pusztán egy lépcsőfok, ami miatt az alperes olyan munkakörbe helyezte, amely az ellehetetlenítését szolgálta. A Kjt. 29. §-a alapján a bíróságnak ezeket a körülményeket kellett volna vizsgálnia, vagyis azt, hogy volt-e ésszerű indoka a munkáltató ilyen irányú döntésének.

Az alperesnek a munkaidő-beosztást egy héttel korábban kellett volna közölnie, csupán ideiglenes jelleggel szabályozhatta volna a munkaidőt.

A Ptk. 78. §-a szerinti jóhírnév sérelmének bekövetkezéséhez nem szükséges elem az eredmény, az eljáró bíróságok ennek ellenére ekként értékelték a jogszabályt.

A másodfokú bíróság szabálysértési hatóságnak tekinti az alperest, mivel álláspontja szerint jogszerűen írta le, hogy meggyőződött a szabálysértés elkövetéséről. Ezen túlmenően a felperes fenntartotta a fellebbezésében foglaltakat.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte az ítéletek „helybenhagyását”.

Álláspontja szerint a munkáltató nem tanúsított olyan magatartást, amely a rendkívüli lemondást megalapozta volna.

A munkáltató szervezetében nem létezik „külsős és belsős” gépkocsivezetői munkakör, a felperes nem bizonyította a másik munkakörbe történő áthelyezését.

Az osztott munkaidőben dolgozóknak is el kellett látniuk az

intézmény életében bármikor felmerülő feladatokat.

Értelmezhetetlen, hogy a szabálysértés körülményeinek kivizsgálása során milyen módon sérült a felperes jóhírnévhez való joga, hiszen kártérítés kiszabására nem került sor, a szülők pedig pártfogásukba vették. A felperes nem bizonyította a jóhírnév sérelmét okozó alperesi magatartást.

A felperes 2013. április 15-én személyes beadványában terjesztette elő a felülvizsgálati kérelemhez kapcsolódó észrevételeit, amelyben elsősorban a szabálysértés elkövetését vitatta.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 272. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított 60 napon belül kell benyújtani, így nem képezhettek a felülvizsgálati eljárás tárgyát a felperes ezen a határidőn túl benyújtott személyes beadványában foglaltak.

A Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem kereti között vizsgálhatta felül, nem képezhetette a felülvizsgálati eljárás tárgyát az alperes által korábbi beadványaiban hivatkozott, de a felülvizsgálati kérelemben konkrétan meg nem jelölt indok [Pp. 275. § (2) bekezdés].

A felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt is, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja, nem elegendő a más beadványban foglaltak indoklására történő hivatkozás (BH.1998.558.).

A felperes a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy nem tisztázták az eljáró bíróságok azt a körülményt, hogy az alperes egy olyan munkakörbe helyezte át, amely az ellehetetlenítését szolgálta.

Helytállónan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a felperesnek április 17-ét követően nem egy másik munkakörben kellett volna munkát végeznie, csupán a munkaidő-beosztása változott volna, ennek meghatározása pedig a munkáltató jogköre [Mt. 119. § (1) bekezdés]. Erre tekintettel annak vizsgálata, hogy a munkáltató ilyen irányú döntésének mi volt az indoka, nyilvánvalóan nem tartozik a bíróság hatáskörébe. Téves a felülvizsgálati kérelemben kifejtett azon felperesi álláspont, amely szerint a bíróságoknak e körben kellett volna a tényállást megállapítani. A bíróság egyébként is kizárólag a rendkívüli lemondásban megjelölt indokokat vizsgálhatta.

A felperes a Kjt. 29. § (1) bekezdés b) pontjára alapította a rendkívüli lemondását. Helyesen jutott az elsőfokú bíróság az ítéletében arra a következtetésre, hogy ahhoz, hogy e jogintézménnyel élni lehessen, kellően komoly, súlyos ok szükséges. Az, hogy az alperes a munkaidő-beosztás változását a törvényben biztosítottnál rövidebb határidőben közölte, önmagában még nem minősül ilyennek. Ebben az esetben a munkavállalónak (közalkalmazottnak) lehetősége van jelezni a munkáltató felé,

amennyiben az gondot okoz számára.

A felperes a felülvizsgálati kérelemben nem fejtette ki azt, hogy a jogerős ítéletben foglaltakkal szemben miben látja megvalósultnak a jóhírnév sérelmét [Pp. 272. (2) bekezdés]. A másodfokú bíróság az ítéletében nem arra tekintettel utasította el a felperes ezzel összefüggésben előterjesztett nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló igényét, hogy az eredmény, mint tényállási elem nem következett be.

Az alperes a szülőkhöz írt levelében foglaltakat arra alapozta, hogy vele szemben szabálysértési bírságot szabtak ki, ugyanakkor kifejezetten utalt arra is, hogy az ügy kivizsgálása még folyamatban van.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 358/B. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. szeptember 25.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Suba Ildikó s.k.
előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő**